קינין הן תורין. המתנדב תורין מביא ונותן בשופר שכתוב עליו קינין והמתנדב בני יונה נותן מעות לתוך שופר שכתוב בו גוזלי עולה[א]: **והתנן** השולח חטאתו ממדינת הים מקריבין אותה **בחזקת שהוא קיים**. תימה לי והאמר התם בפרק כל הגט (גיטין דף כח.) בגמ' לא שנו אלא שלא הגיע לגבורות[ב] אבל הגיע לגבורות לא ואם כן נימא דמשום דילמא איכא זב וחבר ומצורע ומטמא מקדש ושמיעת קול וביטוי ספיקים שהגיעו לגבורות דחיישינן בהו שמא ימות אחד מהם ס"ל דאינו סברא דליחוש כולי האי אלא שלא שכיחא הוא אי נמי יש לומר דהא דקאמר התם אבל הגיע לגבורות לא ה"מ במביא גט משום חומר דאשת איש אבל בשולח חטאתו אין מיתוק בין הגיע ללא הגיע ותדע דאמתני' דהמביא גט קאמר לה התם ולא אמתניתין דהשולח חטאתו: **אלא** בחטאת **שמתו בעליה ודאי**. תימה מאי טעמא הדר ביה ליימא דעולם טעמא דילמא ימות אחד מהן והא דתנן מקריבין אותן בחזקת שהוא קיים הא אמר התם שמא מת לא חיישינן שמא ימות חייישינן דהא מזיגן דחייש רבי יהודה דאמר דשמא מת לא חיישינן אם כן נעביד שופרות לקיני לחודה וכל שעתא ושעתא ליעבדי לחודי כיון דשמא מת לא חיישינן ולא דמי לדהיא דפרק כל הגט (גט זה שם) דהרי זה גיטך קודם למיתתי אסורה לאכול בתרומה מיד משום שמא ימות דהתם כי אמרינן שמא ימות בזמן השעה אסורה אחת מהן אבל הכא לא הוא חטאת שמתו בעליה אלא לאחר מיתה מיד ממש ואם כן אפילו כי אמר כל שעתא שמא ימות בזו השעה השתא מיהא לא שביב ושרי לאקרובי': **ונברור** ד' זוזי. פירש רש"י משום דאמר פרק קמא דכריתות (דף ח.) ועמדו קינין בו ביום ברבעתים ול' זוזי סם דמי החטאת משמע מתוך פי' דבעי למימר דשני הפרדים עמדו ברובע אלא שזהו דינר צורי שהם מ' זוזי מדינה נמצא החטאת בד' זוזי ובספ"ב דכריתות (דף י.): אינו משמע כן דקאמר מדהם רחמנא עליה גדלות חד משיסר בעשירות דבעשירות מייתי כשבה או שעירה בסלע[ד] ובגדלות ברבעתים בדלי לות נמי מייתי חד מי"ו דגדלות אלמא רבעתים רובע דינר קאמר דהיינו חד מי"ו בסלע[ה] והא דנקט הכא ד' זוזי לאו דוקא קאמר[ו] אלא אורחיה דגמרא הוא למימר הכי וכי האי גוונא איכא בערכין בפרק המקדיש שדהו (דף כט.) גבי ההוא גברא דאחרמיניה לגיכסיה אמא לקמיה דרב יהודה אמר ליה זיל שקול מרבע זוזי אחיל עלייהו ושדי בנהרא וכן בפרק כל הנלמים (ע"ז דף מט:) ההוא גברא דאיערב ליה חבימא דאמרה דאיסורא במחמיה אמא לקמיה דרב חסדא אמר ליה זיל שקול ד' זוזי ושדי בנהרא: **הלוקח** יין מבין הבותים. תניא גרסינן ולא גרסינן דתנן שאינה משנה בשום מקום ובמסכת דמאי פ"ז (משנה ד) יש משנה אחת שלא נשנו בה אלא דברי רבי מאיר שמתמא ואע"ג דרבי מאיר גזר על יין בפרק קמא דחולין (דף ו.) הכא קודם גזירה אייתי[ז] ור' יוסי ור' שמעון אף על גב דסבירא להו בתנאות פרק ר' ישמעאל (דף סו:) תורמין משל כותים על של נכרים ומשל נכרים על של כותים דכותים גרי אריות הן מכל מקום כיון דפורשין מע"ז יותר מנכרים ומחזיקין בתורה שבכתב גם את אלהיהם אינם עובדים כמו שהיו עושין בבית ראשון משום הכי כשגזרו על סתם יינן של נכרים לא גזרו על של כותיים אף על פי שגזרו על פיתן כמו לר"מ קודם שגזר עליהם שהיה יינן מותר ופיתן אסור אי נמי הכא מיירי במטהר יינו ודוקא נקט מבין הכותים אבל מבין עם הארץ דין אחר יש לו כדקתני במס' דמאי בפיפא דבדמאי לא קתני שני לוגין שאני עתיד להפרישם לפי שעתי הארץ לא נחשדו על התרומה כדאיתא בשלהי מסכת סוטה (דף מח.) אף על גב דאמר בפרק אלשם שאכלו (ברכות דף מז:) הני כותאי עשורי מעשרי דבמאי דכתב באורייתא מזהר הכי מילי כשהם בעצמם אוכלין אבל כשמוכרין לאחרים לא חייבי על לפני עור לא תתן מכשול[ח] ואף על פי שאינן חשודים על הגזל עמי הארץ נמי לא חשידי על הגזל ואפילו הכי חשידי על המעשרות דלא חשיב להו גזל לפי שהוא ממון שאין לו בודעין ועוד כל כמה דלא הופרש לא חשיב להו גזל[ט] ועוד סומכים הכותים אהא דדרשינן פרק השוכר את הפועלים (ב"מ דף פח:) ואכלת ולא מוכר עוד יש מילוק אחר בין דבמאי לודאי[י] דבדמאי קתני שני עתיד להפרישם למחר ובודאי לא קתני למחר לפי שבעבר שבת אחיי כמו שמוכחת הרישא במסכתא דמאי ובשבת לא מלי להפרישם ואע"ג דדמאי נמי אין מפרישין אותו בשבת אלא בספק חשיכה כדתנן פרק במה מדליקין (שבת דף לד.) ובמסכת דמאי (פ"ז משנה ד) נמי תנן כי האי גוונא ומייתינן לה פרק במה מדליקין (שבת דף כב.) הדמאי מפרישין אותו ערום ובין השמשות אבל בשבת לא ה"מ היכא דלא קרא שם מבעוד יום אבל ודאי אפילו קרא לו שם מעבד שבת אסור להפרישו

ליה ליה כתיבה. אין סומכין על כך דזמנין דלאו אדעתיה לעיולי בכתבא: **משום דמחלפי**. אי עביד תרי מנייה מזרק השעיר על זה ושל פר על זה וכשבא לקחת את הפר פעמים שנתמלף לו ונוטל את של שעיר הלכך כי ליכא אלא חד לא ממנה אאי עד דשקיל אאי וממלאו העבודות כסדרן של שעיר אחר פר בפנים ושל פר אחריה בהיכל ואחר כך של שעיר: **תקלין חדתין**. על אחמד תקלין עתיקין על השני קינין על השלישי גוזלי עולה על הרביעי עצים על החמישי לבונה על הששי זהב לכפורת על השביעי ושש היה כתוב עליהן נדבה: **תקלין חדתין אלו שקלים של כל שנה ושנה**. מי שעלין להביא שקלי שנה זו שלא הביאן בחדר מביאן כל שעה שירצה ונותנם בשופר של תקלין עתיקין והגזברים נותנים אותן בלשכה ותורמין מהם שלש הקופות בפרוס הפסח ובפרוס העלרת ובפרוס חג[ט]: **יקחו לשנה הבאה**. ונותנן לשופר של תקלין עתיקין והגזברין נותנים אותן לשירי לשכה של אחתקד שמהן בונים חומת העיר ומגדלותיה כדתנן בשקלים (פ"ד משנה ג): **קינין הן תורין**. ממעות שבו אין לוקחין אלא תורין: **כולן עולות**. ר' יהודה לטעמיה דאמר לא היו שופרות לקיני חובה. ועצים ולבונה וחבר לכפורת מפרש במס' שקלים (פ"ו מ"ו) המתנדב עצים נותן מעות לאותו שופר ולא יפחות משני גזירין והמתנדב לבונה מביא מעות ונותן לתוך שופר לבונה ולוקחים מהן לבונה ומקטירין אותן גדבה על המזבח החילון וזהב לכפורת המתנדב זהב נותן מעות לתוך שופר ולוקחין מהן זהב לכלי שרת והן המזרקות הקרויין כפורי זהב בעזרא (ח) ודברי הימים (ח כח): **ושאה לנדבה**. לקין המזבח לתת לתוכן מעות שלוקחין מכל הרועות של מותר אשמות וחטאות ששניהן בן יעבה וימכר ויפלו דמיו לנדבה ובפרק בתרא דמנחות (דף קז:): שאה שופרות כנגד שאה בתי אבות שבכל משמר ומשמר וכל אחד ואחד מכיר את של יומו ואם היה מזבח בטל ביומו שאין אים מביא קרבנות לוקחין בני בית אב מעות שופר שלהן ולוקחין מהן עולות והוא קין המזבח. שמע מינה מיהת דר' יהודה אית ליה כתיבה דקתני והיה כתוב עליהן: **גזירה משום חטאת שמתו בעליה**. שמא מת אחד מן הבעלים שנתנו מעות בשופר וכיון דיש בהן חטאות הוה להו מעות חטאת שמתו בעליה והן הולכות ליים המלח ונמצאו מעורבות עם הכשרות ופוסלות אותן והיינו מפני המעורבות: **שמתו בעליה ודאי**. שאנו יודעין בו שמת משנתן מעות לשופר ועדיין לא קרבן[ט]: **ונברור ארבע זוזי**. דמי החטאת. וזוזי דשקיל מ' מהן בזוז אחד לורי והן דמי פרידה אחת דתנן עמדו קינין בו ביום ברבעתים (כריתות ח.) והרובע הוא מלי דינר צורי שהוא ארבעה זוזי מדינה: **יש ליה ברירה**. אבריה למנחת מעות שבשופר איסורא: **הלוקח יין מבין הכוהיים**. קודם שגזרו עליהם ואין לו כלים להפרישם לתוכן תרומות ומעשרות: **הרי הן תרומה**. בתוכו ומיחל

מסורת הש"ס

א) שקלים פ"ו מ"ה, ב) גיטין כח., ג) [עיין תוספות סוטה יח. ד"ה חזר וכו' ותוס' תמורה ל. ד"ה ואיתקן], ד) [נ"ב מז:], ה) גיטין כה. כח. ב"ק סט: [דמאי פ"ז מ"ד] סוכה כג. עירובין לו: מעילה כב. מולין יד. תוספ' דמאי [פ"ח ה"ה], ו) בס"א: קרבו,

עין משפט נר מצוה

סה א מיי' פ"ב מהל' שקלים הלכה ב:

סו ב מיי' פ"ל מהלכות פסולי מוקדשין הלכה יד:

רבינו חננאל

ואקשינן וניכתוב עלייהו האי דחובה והאי דנדבה. ופרקינן לר' יהודה לית ליה כתיבה בכלים שבמקדש. ודייקינן ממתניתין דקתני לא היה שם אלא כן אחד כדי שיהא נוטל אחד ומניח אחד, אבל אינו עושה שניהם שמא יתחלפו לו. ואמרינן ריכתוב מזרק באחד פר ובאחד שעיר. אלא ש"מ דלית ליה לר' יהודה כתיבה. איני דלית ליה, והתנן בשקלים פ"ו ושלש עשר שופרות. פירוש אילו השופרות תיבות הן שמניחין בהן מעות. ושלשה עשר היו במקדש והיה כתוב עליהן תקלין חדתין כו' עד דברי ר' יהודה. הא אית ליה כתיבה. ופרקינן לאו משום דחייש ר' יהודה להערובת חובה בנדבה, [ד]לא חייש משום תערובת בחטאת, [אלא] גזירה שמא מתו בעליה, דכתיבה כי האי גוונא לא מהנינא ולא מידי. ואקשינן ומי גזרינן כי האי גוונא והתנן במס' גיטין פ"ג השולח חטאתו ממדינת הים מקריבין אותה בחזקת שהוא קיים. הנה לא חיישינן. ופרקינן משום תערובת חטאת דודאי מתו בעליה. ואקשינן ולישקול ד' זוזי מן השופר ושלילכם בנהר וראמר אילו הן המעות שמתו בעליהן והשאר יקרבו. ודחינן ר' יהודה לית ליה ברירה. כלומר, מי יברר לנו שאותן ד' זוזי שלקח והשליכם בנהר שהן בעצמן היו לאותו האיש המת, שמא אותן שהשליך מעות של אחרים היו ומעות של מת בשופר נשארו. ואמרינן מנא לן דלית ליה לר' יהודה ברירה. אילימא מדתנן הלוקח יין מן הכוהים אומר שני לוגין וכו' כבר פירשנוהו בכמה מקומות

תוס' ישנים

קינין הן תורין. שהמתנדב בני יונה והביא תורין לא יצא ידי חובתו לו אוקמה, והלכך אע"פ שכולן נדבה עולות צריך כמיבה לרבי יהודה. וגוזלי עולה הן בני יונה. רבנן פליגי על ר' יהודה בשקלים (ט, ב) ואמרי דקינין הם חובה אחד לעולה ואחד לחטאת וגוזלי עולה הן כולן עולות נדבה, ולדילהו אתי שפיר למה הן כולבנין כאן קינין וכאן גוזלי עולה דקינין משמע ליה אחד לעולה ואחד לחטאת, אבל לר' יהודה דאית ליה כולן עולות, תימה למה לא היו כולבנין כאן תורי עולה וכאן גוזלי עולה. ריש"פ. ואם ס"ל למה לא היו שופרות לקיני נדבה כל תורים כמו לגבל בני יונה כיון שמתנדב מין זה [והביא מין זה לא יצא] כדאמרינן בפרק קמא דחולין (כב, ב). ה"ר אלחנן. וזהב לכפורת. פי' רש"י כמו כפורי זהב אנשים. וריב"ם גרס לכפורת והיינו ריקוע פחים לפוי לבית קדשי הקדשים ולכפורת היינו לבית הכפורת כמו אחורי הבית הכפורת, ואומר רבינו דסבי

מוסף רש"י

מקריבין אותה בחזקת שהוא קיים. ולא חיישינן שמא מתו בעליה ולמיתה אלא [גיטין כח.]. הלוקח יין מבין הכוהים. בערב שבת בין השמשות כדתניא בתוספתא (דמאי פ"ו) וקדש עליו היום ואין לו מה לשתות בשבת ואין לו פנאי לתפרס (ב"ק סט:) או אין עמו כלים טהורים לתפרס לאוכל תרומה ומעשר (סוכה כב.) וכותים גירי אמת תשיב להו ואין מ"ש נפקא מקדושתה על ידיהם וסם חטודים על המעשרות ועל התרומה, ולא כעמי הארץ שרובן מעשרין וטולן מפריטין תרומה, אבל כותים חטודים על הכל והלוקח מהם צריך לעשר ולאי (גיטין כח.) ואמעיגן הכא דכותים שדיה אתרמה דקתמר שני לוגין שאני עתיד להפרישם כו' (חולין יד.). שני לוגין שאני עתיד להפרישם. מן המלח (ערובין לז.) הרי הן. בתוכו (שם) תרומה. בגדולה, ואמר כך עושה ממה שנשתייר מאה מדות, מפרש עשרה למעשר ראשון ונשתיירו תשעים מדות ומפרש מהן תשעה למעשר שני (מעילה כב.).

מוסף תוספות

א. שהמתנדב בני יונה והביא תורים או איפכא לא יצא. תוס' שבת ס"ש. ב. שמונים שנה, לישנא דקרא [תהלים צ]. רש"י גיטין מח. ד"ה לגבולות. ג. שאסר את אשתו בתרומה כשהגבו חל שנה אחת לפני מיתתו, ואיכא למימר דמיד ימות נמצא דכל שעה אסורה לאכול בתרומה. תוס' קידושין מה: ד"ה כפיות. ד. דת"ר האומר הרי עלי סלע יביא כבש, שאין לך דבר שקרב בסלע אלא כבש. תוס' ב"מ קמ:. ד"ה רבעתים. ה. [שהסלע] הוא דינרים. רש"י כריתות י: ד"ה ברבעתים. ו. [ד]הו"ל למימר תרי זוזי דהיינו ריבוע דזוהא. תוס' ב"מ שם. ז. וסתם כותים גירי אמת הם לרבי מאיר קודם גזירה דיינם מותר משום יין נסך. ריטב"א. ח. דלא דרשי לפני עור לא תתן מכשול אלא כפשטיה. תוס' עיוסין ט. ד"ה שני. ט. שעדיין לא נתחייב ליתן לכהן וללוי.

תוס' גיטין כח. ד"ה שני. משום דלא הוברר חלקם. סוכה כג: ד"ה שני. י. [כותים] גרועין הן מעמי הארץ, והלוקח מהן צריך לעשר ודאי ולא דמאי. רש"י סוכה כג: ד"ה אומר.

גליון הש"ם

תוס' ד"ה אלא בחטאת וכו' וי"ל ביון דשמא מת לא חיישינן. עיין קדושין דף מה ע"ב תוס' ד"ה כפיות אמר:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה תקלין כו' וכפרוס הסג ומי שלא שקל אשתקד יקבל לשנה הבאה כל"ל והד"מ:

מוסף רש"י

ומשמע דבדלי בירושלמי, ובמסכת שקלים פרק התרומה [מ"ד] קתני שממותר התרומה היו עושין לפוי לבית קדשי הקדשים. ונברור ארבע זוזי ונשדי לבנא. אומר רבינו שיתנו מתמילה שלש יומות אחד יהיו אותם המעות שישליכו לים המלח (יהיו) קדושים בעזורו ושלו יהיו קדושים לגורך (אלא) [לאחר] ולדעת כן יתנו בקן לר' יהודה כל כן (ו)אמלא שלבסוף שהשליכו לרבעה זוזי לים המלח לא היו קדושים לגורך ולאחר שהשליכו הן לגבל בכל מערבין [עירובין נז, ב] וסבר ר' יוסי אין בריכה נמי דאמרינן בפרק בכל מערבין [עירובין נז, ב] וסבר ר' יוסי אין בריכה והתנן שני נשים שלקחו קיינין [בעירוב או שנתנו דמי קיינין] לכהן, ולאחר שילכה הכן לא היו קדושין ולאחר שילכה הכן יקריב עולה, ומוקי לה רבה בשהתנו אלמא בשהתנו אין צריך בריכה ובכא בעינן דיתנו ואפ"ה צריך בריכה [ד]מכי אתיה (שמתנה) [שמתנה] כגון אם בא חכם למזרח וכן שני לוגין שאני עתיד להפרישם כו', ועוד הקשה מ"ר יהיו פ"ד דמיירי מעיקרא בלא הנתנו והלא אין יכול הכהן לעשות עולה [בשם] זו ואמאת בשם זו כיון שנתערבו הדמים, ואולי יקנה מלי מבל זאת ואמר אמר לממנר ולטעמיך. ומפרש רבינו התם בשהתנו לומר שהיו לשם דמי קיינין קדש בשותפות ובשעת לקיחתן התנו וכדרו זה הקן יהא קנוי לגאה מתלקה בשמעות וזה יהא קנוי לבית לרחל מתלקה, ופרכינן התם מאי למימרא ומשני מהו דתימא לגזור זמנין דלא התנו פי' שיטנו (לבית) הקדשה בתערובת בשעת לקיחתם הקנין כמו שהיה עד עכשיו הוא בטעות קמ"ל, וכרב חסדא נמי קמ"ל שהכהן יש (לבית בידו) בידו לפרס אחיסו אחיסו עולה, ורב חסדא יכול להשמיענו בשאם אחת ולא קנו אבל אם אינו אלא לאשמעינן דבהתי [דלא] (ד)גזרינן אמו לא התנו משמע נמי דרב חסדא, ואם לא כן למה מזכיר (כיחוד) [בחוד] חטאת ועולה. ולא"מ ומה שייך לזהמיר בשעת הנתיה בשאמעינן כלרב חסדא יותר מתמתא. ר"ל לטונא צריך משום דמעיגין לה שהכהן מבחר בהקרבתן אחיס בא לחר ואחיס בא לאחר, והשתא כי אתוקמי בשהתנו הכי מבחר משעת לקיחתן, לחכי אינטריך לפרוחי בשינויא שאין הכהן מבחר עוד אלא אחיס אחיס עולה. מ"ר. וכדפרשינן דבתמתי מיירי צריך לפרס, [ד]בלא תנאי [מלא] פריך וינשקון לרבעה זוזי וינשקון לרבעה זוזי לחיים, דהא אפילו מאן דאית ליה בריכה לא מהני מידי דיין (שהיו) [שהיו] מעורבין, דהא זהו דבר פשוט שאם יש כאן איסור מעורב שלא יוכל לומר זה המאסור ויאבד לים המלח ואמאר אינו אלא לאמר אם אינו אלא מעורבים בתוכן אין יכול לומר זה יהי אל תרומה חוי יהא אל תוכן אין שנתערב. ועוד הכיא ריב"ם דאיתא בתוספתא דמעילה [פ"ח ה"כ] מיד שהפרים מעותיו ואמר אילו נאבדו אלו לשלמי [ונתערבו] אין לו מקנה, מה יעשה (ריבא) שלא בהמות בין המעות ואבדו מקומות, ומתלגל דמי חטאת בין מעות אל חטאת דמי עולה על עולה דמי שלמים על שלמים, פי' ואלאה כל המעות לחולין ויתן לכל מוכר כפי חלקו, אבל לא היה יכול ליתן כל המעות אל הבהמה כשלוקחה ויאמר זאת בהבהמה תהיה עבור החטאת דהא ודאי לא מהני מידי. ועוד פירש ריב"ם שאין לפרס דהכי פריך שיקחו כל הקנין בשאבלי ואמר מעות שבשופר שתעתידין להיות עד אחר הקרבה יהיו מחוללין על קינין אלו ומעות אל שתעתידין לעמוד בקדושתן ולא יתחללו על החתיכה ואותן קנין עדיין הם חולין ועכשיו הוכרר הדבר שכל אותן שקרבו לפרס דהכי פריך שיקחו כל הקנין בשאבלי ואמר מעות שבשופר שתעתידין להיות עד אחר הקרבה יהיו מחוללין על קינין אלו ומעות אל שתעתידין לעמוד בקדושתן ולא יתחללו על החתיכה ואותן קנין עדיין הם חולין ועכשיו הוכרר הדבר שכל אותן שקרבו

בשבת עוד חילוק אחר דגבי דמאי קתני ואשר מעשר סמוך לו זה שעשיתי מעשר עליו פי' מדה אחת [א] אחני עתיד להפריש למחר יהא מעשר ואשר מעשר דהיינו ט' [ב] יהא סמוך לו אותה מדה שעשיתי תחילה מעשר יהא תרומת מעשר על הט' ומפרש למחר אותה מדה של תרומת מעשר ושותה הכל ואפילו אותם התשעה שהן מעשר למען דאמר מעשר ראשון מותר לזרים ולרבי מאיר דאמר לאסור לזרים אם הוא לוי שותה אבל בודאי לא יועיל לו שהרי אינו יכול להפריש אותה מדה בשבת ובלא הפרשה אינו יכול לשתות אותם התשעה

ומיחל. מעשר שני על המעות דמה שיש בידו לתקן יתקן ושותה מן התערובת וכשיהיו לו כלים יפרישם התרומה ומעשר דסמכינן אדרירה ולומר זה היה התרומה והוא שתה חולין: עשרה מעשר ראשון תשעה מעשר שני ומיחל ושותה מיד דברי רבי מאיר רבי

דלדבריהם אי אתה מודה שמא יבקע הנוד ומצא שותה טבלים למפרע ואם כן אם היה שותה המעשר כל כמה דלא הופרש הוה ליה כבקיעת הנוד אי נמי בודאי טבל הוא זקוק לתמוכי אי אתה מודה שמא יבקע הנוד ומצא שותה טבלים למפרע ואם כן אם היה שותה המעשר כל כמה דלא הופרש הוה ליה כבקיעת הנוד אי נמי בודאי טבל הוא זקוק לכשיבקע

מעשר שני ואין קובע להם מקום והיינו טעמא דקביעת מקום זה כמו הפרשה ובכין המשמות אייר כדקתני בתוספתא (דדמאי פ"ג) [ג] וקדש עליו היום ובספק תשיבה מעשרינן את הדמאי [ג] לא את הודאי [ד] ומהאי טעמא נמי לא קתני גבי כותים כדקתני התם ומתוולא ומעות אלא ומעות ושותה מיד פי' מתמיל [ה] אז כמו שפירש הר"ר משולם ז"ל ומיהל בה"י מזוג מלשון סנאך מהול במים (ישעיה ג) אבל לחלל אינו יכול כיון אלא קבע לו מקום [ו] כדתניא בתוספתא דמסכת מעשר שני (פ"ג) מע"ש שנאפף זה יהא מחולל על איסר זה ולא קבע לו מקום ר' שמעון אומר קרא אם וחכ"א עד שיאמר לנפוגו אז לדרומו ומייתי התם עובדא דרשב"ג ורבי יהודה ורבי יוסי שנכנסו אצל בעל הבית אחד בכזיב והיה מחלל בעניין זה ומתרו לו לא ואכול מעותיך השכבת תעות אינדא נפשות ואפילו רבי שמעון דאמר בתוכו דתשיב כקביעות מקום דהוי כעין פלוגתייהו דפליגי במסכת תרומות (פ"ג משנה ה) ומייתי לה בפרק בכל מערבין (עירובין דף נ:) האומר תרומת הכרי זה בתוכו רבי שמעון אומר קרא אם [ז] ומפרש התם דכי אמר בתוכו כאילו אמר בתוכו כאמצעיתו דקבע מקום [ח] ולא כמו שפרש"י ומיהל מחלל דאינו יכול לחלל כדפרישית ועוד [ט] אם היה שותה בחילול בלא הפרשה היה שותה טבלים למפרע [י] כדפרישית לעיל וכן משמע הלשון דקאמר שאני עתיד להפריש אלמא כולהו צריך סיפוי להפריש לא קאי אלא אתרומה דאי הוה חיילא בלא הפרשה [יא] אם כן היתה מדמעת ומוסרת הכל אם כן מעשר ראשון אמי [יב] (דכתיב) ביה תרומת מעשר ולישא למימר דאתרומה ומעשר ראשון קאי ולא אמעשר שני דמאיזה טעם הוה לן למימר הכי הא לא קתני אלא מדא זימנא שאני עתיד להפריש ואי קאי אתרי קאי אכולהו ועוד בתוספתא [יב] קתני עשרה הבאים אחריהם תשעה הבאים אחריהם משמע אחריהן מן החבית ומיהו הכיא ראיה דתוספתא ותמסכת תרומה יש לדחות דכיון דמזכיר סכום התרומה והמעשר חשיב קראיה שם עופי ולא בעינן קביעות מקום ולישא נמי דאמר במסכת תרומות פ' שנישי (מ"ה) [האומר] תרומת הכרי ממנו עליו קרא אם ועוד תנן במסכת מעשר שני פרק רביעי (משנה ז) הפודה מעשר שני ולא קרא אם רבי

יוסי אומר דיו ומיהו אאר הקושיות קשו לפרש"י ועוד דהך משנה גופא בעיא קביעות מקום מדקתני סיפא דקפו לנפוגו או בדרומו:

עשרה מעשר ראשון תשעה מעשר שני.

לאו דווקא שהרי כיון שכבר נטל מן הק' שני לוגין לתרומה אינו עולה י' שלימים למעשר ראשון ותשעה למעשר שני מן הנותרים [יא] ואין לומר דחישינן שמא הכותי תרם תרומה גדולה [יב] ולהכי אין למעט בשביל התרומה ממעשר ראשון וממעשר שני ונרוץ לאמר אין לומר דשמא כבר הורמה התרומה ונמצא שהם זקוקים למעשר [יג] והמעשרות נמי צריך לחזור ולתקן [יד] דילמא הוה ליה מרבה במעשרות אין לומר כן דאם תיקן הכותי תיקן כראוי ואם לא תיקן לא תיקן כלל כדפי' לעיל: **דברי ר' מאיר.** משמע הכא דאית ליה לר' מאיר ברירה [טו] ובפ' יש נכור (בכורות דף מא.) אמר בסברא ליה כרב אסי דאמר האחין שחלקו יהא גט ואם מתי יהא גט ואם לא מתי וכו' ולכי מייתי הוי גיטא [ב] אלמא דאפילו בדאורייתא אית ליה ברירה אי לא ויש לחלק בין הכא שמתנה ומברר דבריו [יא] להיות האחין שחלקו שיש מתנין ומברריין כלום והכא מיתלינא דרבא מוקי התם ר' מאיר ור' יהודה כרב אסי ובפ' כל הגט (גיטין דף כה:) קאמר רבא דתרוייהו אית להו ברירה [יב] וכן יש לתרץ דשמואל דאמר בפ' בתרא דבילה (דף נ:) דאפילו בדרבנן אית להו ברירה גבי שנים שלקחו חבית ובהמה בשותפות ופברק מי שאחזו (גיטין דף עה:) אתקין שמואל בגיטא דשכיב מרע אם לא מתי לא יהא גט ואם מתי יהא גט ואם לא מתי וכו' ולכי מייתי הוי גיטא [ב] אלמא דאפילו בדאורייתא אית ליה ברירה אי לא ויש לחלק בין הכא דאי לא מתי לא הוי גיטא [יג] ופרש"י אם הטעם דחשיב ליה ברירה משום דאין לו אם כשאר מנאים שבחלק ולא קיימינן בשאר מתנה שאינה מתנה אם אינה וכשנתקיים התנאי הוי גמר ומשעה דהתם לא הוי גיטא [יד] אלא מעתה היו לפנינו שני רמוזים אם לא מטל ואמר אם לא ירדו גשמים היום יהא זה תרומה על זה [ואם לאו יהא זה תרומה על זה] הכי נמי דלא הוי תרומה דמשמע שפשוט לו דהוא תרומה למען דאית ליה ברירה קאמר אי נמי אפילו למען דאית ליה ברירה קאמר כיון דמתנה בין ירדו בין לא ירדו חשיב ליה דאם לפי החילוק שחילקנו בין היכא שמברר דבריו לבין היכא דלא קאמר מידי ניחא נמי דשמואל דבהיא דחבית ובהמה לא קאמר מידי ות"ת ג"כ מאי פריך במרובה (פ"ק דף סט:) דר' יוחנן אדר' יוחנן דאית ליה ברירה בהיא דכל המתלקט ובהיא דהאחין שחלקו דאית ליה ברירה לישני דיש חילוק בין היכא שמברר דבריו בהיא דכל המתלקט וחוזר בו הגמרא מתוך קושיא זו יש לומר משום דניחא ליה למימר לעולם כל הנלקט כדקתני במשנה וניחא ליה נמי למימר לא מיפוך ועוד כי הוה משני נמי הכי אכתי הוה קשה ליה מהיכא דלא הגט (גיטין דף כה.) דדייקינן התם דרבי יוחנן דאית ליה ברירה אלא מאי אם לא אחרון אינו פוסל אלא מאי אם לא אחרון אינו פוסל אלא מאי אם לא אחרון אינו פוסל

נו: הוציאו לו פרק חמישי יומא

רבי יהודה ור' יוסי ור' שמעון אוסרין. תימה מנא ליה דטעמייהו דמשום דלמין ברירה הא קתני בהדיא טעמייהו משום בקיעת הנוד וי"ל דלא היה ר"ל שזה יהא עיקר טעם לאוסר בקיעת הנוד ליום אחד ומה שהקשו לו מבקיעת הנוד אע"ג דלמינהו גופייהו ליתא להו הא טעמא י"ל שהיו בדלון מחזירין אותו והיו מקשים לו כל מה שהיו יכולין רק שיחזור בו[א] וכי הא גוונא הוא בהדיא דפ' התערובת (זבחים דף עז:) דקאמר רבי אליעזר לרבנן גבי אבני בעל מוס שנתערבו באבנים תמימים ונתנן למעלה כו'[ב] לדידי מדכתב מוס בם הוא דלא ילפו הא על ידי תערובת ילפו אלא לדידהו דדרשינהו מוס בם לדרשה אחריתי אודו לי מיהת דבשר בעלת מוס בעצים דמי אע"ג דאינהו גופיה לא סבירא ליה הא טעמא מדמגריך קרא[ג] וכי הא גוונא איכא בספ"ק דגיטין (דף יד.) הולך מנה לפלוני רב אמר חייב באחריותו ואם בא לחזור [אינו] מוחזר ושמואל אמר מתוך שחייב באחריותו אם בא לחזור (אינו) מוחזר ומפרש דבהולך מזכי דמי קא מיפלגי דלשמואל הולך [לאו] מזכי והא דקאמר מתוך שחייב באחריותו אם בא לחזור (אינו) מוחזר לדבריו דרב קאמר אע"ג דאינהו גופיה אי הוה סבירא ליה כרב (דלאו) דכזכי דמי לא הוה אמר (אינו) מוחזר מהאי טעמא וכי הא גוונא איכא בפ"ג דשבועות (דף כא:) בפלוגתא דר' שמעון ורבנן בשבועה אלא אוכל ואכל כל שהוא וכן בפרק בתרא דמכות (דף ח.) בפלוגתא דרבי שמעון ורבנן באוכל טבל כל שהוא ומה שמקשין לרבי יהודה דלית ליה ברירה[ד] וסבירא ליה בפ' החובל (ב"ק דף ל.) גבי דין יום או יומים קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי היאך מצא ידיו ורגליו דלא משכחת דמייתי ביכורים אלא חד בר חד עד יהושע בן נון[ה] וכן לרבי יוסי דמספקא ליה האם אי כקנין הגוף דמי ואע"ל לאו כקנין הגוף היאך מצא ידיו ורגליו דכי הא גוונא פריך לרבי יוחנן בפ"פ השולח (גיטין דף מח.) מפורש בפרק השולח ואין להאריך כאן בזה: **מאי** שנא לבאן ולבאן [דלא] דאין ברירה. על כרחך רבי יוחנן לא מפליג בין תולה בדעת עצמו לתולה בדעת אחריים דאי מפליג אמאי פריך לימא לבאן ולבאן תולה בדעת עצמו הוא ומזכה ומעבר תולה בדעת אחריים הוא אבל רב דקאמר בפרק בכל מערבין (עירובין דף לו:) ליתא למתניתא דהתם[ו] דאית ליה לרבי יהודה ברירה ופריך אדרבה ליתא לדאיו מקמי מתניתין ומשני ליתא למתניתין מקמי[ז] [בריתות] דהלוקח ואיהו דסמי הא מקמי מתני' ומקשים לשם אדרבה ליתא להיהא דהלוקח ואיהו מקמי מתניתין דעירובין ומתני' דגיטין (דף עג.) מה היא באותן הימים[ח] ובריתא דמרובה (ב"ק דף ס:.) דשחרית בעל הבית אומר כל שילקטו עניים היום יהא הפקר[ט] דבהנך אית ליה לרבי יהודה ברירה ויש לומר דרב ואיהו מחלק בין תולה בדעת עצמו לתולה בדעת אחרים והיא דגיטין ודמרובה תולה בדעת אחרים היא[ט] ואם כן לרבי יוחנן דלא מפליג סבירא ליה ליתא לדאיו והלוקח מקמי[יא] [הני מתניתות] ואע"ג דבפ' משילין (בילה דף ל:) פריך אהא דקאמר דלר' יוחנן בדרבנן אית ליה ברירה מדפריש רבי יוחנן מילתיה דאיו אלמא הכי סבירא ליה[ו] והדר ביה מכח הכיא קושיא דאלמא דלרבי יוחנן ליתא לדאיו[יא] יש לומר דלאו מכח הכיא קושיא הדר ביה ובגלאו הכי ליתא לה לשנויי לעולם לא מיפוך[יב] ותימה אליבא דמאן קמייתי בשמעתא מדאיו לי אליבא דרב מאי מייתי מדאיו דהוי תולה בדעת עצמו להכיא דשופרות דהוי תולה בדעת אחרים לדאדרבה בתולה בדעת אחרים אית ליה לרבי יהודה ברירה ואי אליבא דרבי יוחנן קא מייתי לה לדיליה ליתא לדאיו ול"ל דאליבא דרב קאמר הכא והכיא דשופרות תשוב כתולה בדעת עצמו כיון דאין הקיינן מתפרשות[יג] אלא בלקיחת בעלים[יד] אי [נמי] בעשיית כהן תלויה[טו] שדעת כהן המקריב תשוב כמו היא עצמה ובהא נמי מיתרצא מאי דק"ל מאי קאמר ליתא למתניתין מקמי דאיו והלוקח והא מלתא דר"י אינה משנה בהכיא דהלוקח[טז] אלא בריתא היא ואמאי סמיך מתניתין דעירובין מקמי מתני' דגיטין ומתני' דמרובה דאיהו דסמי הא מקמי מתני' ומשני לו אדרבה סמי אפילו בריתות טובא מקמי מתני' ויהיה נראה לי לתרץ דרב לטעמיה דאמר בפרק הגוזל קמא (ב"ק דף לו:) גבגמ' אומר לו בעבדים הרי שלך לפניך סמי מתני' מקמי מתני' דבריתות ולפי מה שפי' דהכיא דשופרות תשוב תולה בדעת עצמו ניחא דבגלאו הכי איכא למימר ליתא למתני' דעירובין מקמי מתני' דשופרות והלוקח ואיהו והא דלא מייתי לה התם משום דאינה פשוטה כל כך שיהא טעמא שלרבי יהודה משום דאין ברירה דהא דייקינן עלה בגמרא' ומהשתא נמי ניחא דאמר דלמחוק ולומר דרבי יוחנן פליג על רב וקסבר ליתא לדאיו כי זהו דוחק ועוד דקשיא מהכיא דשילהי ביצה כדפרש' אלא נימא דלרבי יוחנן נמי מדקא מפרש גמלתיה דאיו אלמא קסבר כותיה וסבירא ליה דליתא למתני' דעירובין ובריתא דכל שילקטו מקמי מתני' דשקיעת דשופרות ומקמי התם דהלוקח ואיהו והכיא דמה היא באותן הימים סבירא ליה לרבי יוחנן דלא דייקינן מינה דיש ברירה משום דלכי מיית הוי גיטא דילמא לכי מיית זקוקה ליבם וחולצת ולא מתיימנת וכל זמן שבעלה חי הרי היא כאשת איש דאי בשמעתא מדאיו בין לרב בין לרבי יוחנן דמרוייהו אית להו שפיר דאיו ורבינו אלחנן תירץ דאליבא דרב קאמר דלא קאמר מידי כגון ההוא דלעיל דרבא ומדמי ברירה דתולה בדעת אחרים להכיא דאמר ומבדר דבריו מתחלה כמו ההוא דאיו אף על גב דתולה בדעת עצמו הוי

רבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון [א]אוסרין אלמא אין ברירה ממאי דילמא שאני התם [ב]כדתני טעמא אמרו לו לר' מאיר אי אתה מודה שמא יבקע הנוד ונמצא שותה טבלים למפרע ואמר להם לכשיבקע אלא מדתני איו [ג]דתני איו ר' יהודה אומר אין אדם מתנה על שני דברים כאחד אלא אם בא חכם למזרח עירובו למזרח ולמערב עירובו למערב אבל לכאן ולכאן לא והוינן בה מאי שנא לכאן ולכאן דלא דאין ברירה למזרח ומערב נמי אין ברירה ואמר ר' יוחנן כשכבר בא חכם והשתא דאמרינן לרבי יהודה אין ברירה הא כתיבה אית ליה יום הכפורים נמי נעביד תרי ונכתוב עלייהו משום חולשא דכהן גדול לאו אדעתיה דאי לא תימא הכי בלא כתיבה נמי האי נפיש והאי זוטר וכי תימא לא מקביל ליה כוליה והאמר רב יהודה [ג]השוחט צריך שיקבל את כל דמו של פר שנאמר [ד]ואת כל דם הפר ישפוך אל יסוד [ה]המזבח וכי תימא דילמא משתפיך מיניה האי חיור והאי סומק אלא משום חולשא דכ"ג לאו אדעתיה הכא נמי משום חולשא דכהן גדול לאו אדעתיה ההוא דנחית קמיה דרבא אמר יצא והניחו על כן שני שבהיכל נטל דם הפר והניח דם השעיר אמר ליה חדא כרבנן וחדא כרבי יהודה [ו]אימא הניח דם השעיר ונטל דם הפר: והזה ממנו על הפרוכת כנגד ארון מבחוץ: תנו רבנן [ז]וכן יעשה לאהל מועד מה תלמוד לומר [ח]כשם שמזה לפני לפנים כך מזה בהיכל מה לפני לפנים אחת למעלה ושבע למטה מדם הפר כך מזה בהיכל [ט]וכשם שלפני לפנים אחת למעלה ושבע למטה מדם השעיר כך מזה בהיכל [י]השוכן אתם בתוך טומאתם אפילו בשעת שהן טמאים שכינה עמהם אמר ליה ההוא צדוקי[יא] לר' חנינא

השתא

לשיבקא. נחוש לו כלומר לא חיישינן לשמא יבקע דלפסר דמסר ליה לשומר: **אין אדם מתנה על שני דברים.** להניח שני עירובין אחד למזרח ואחד למערב שמא אם יבאו שני חכמים אחד למזרח ואחד למערב ולומר לאי זה מהן שאלנה אלך למחר לפי שקניית עירוב בין השמשות היא וכשזה בורר למחר אותו שילנה לא סמכינן אברירה לומר הוברר שהעירוב לא חכם זה קנה שביתה אמש. אלא על חכם אחד ואינו יודע לאיזה רוח יבא הוא מתנה אם בא למזרח עירובי של מזרח יקנה ואם בא למערב עירובי של מערב יקנה ואילו לכאן ולכאן אם בא שני חכמים למקום שאלנה אלך לא דאין ברירה: **והוינן בה.** דקס"ד בין השמשות עדיין חכם לא בא והוא באלכסון ויכול לבא משמאלך למזרח ולמערב ובא לו לאחד מהן: **מזרח ומערב נמי.** כשאלה זה עירובו בדעת החכם לומר יקנה עירוב לרוח שהחכם בא לה אין ברירה שמא בין השמשות היה בדעתו של חכם לרוח שכנגדה: **ואמר רבי יוחנן כשכבר בא חכם.** בין השמשות דקנה עירוב לאותו הרוח שכך התנה זה מבעוד יום: **והשתא דאמרת.** טעמא דר' יהודה בקני חובה משום דברירה לית ליה אבל כתיבה אית ליה: **יום הכפורים.** דקאמר לא היה שם אלא כן אחד ליעביד תרי וכו': **לאו אדעתיה.** לעיולי בכתיבה: **דם הפר.** סומק כדאמרן באילך פירקין (דף מה.) שדומה לדם הפרים: **ההוא.** אליא לבור דנחית קמיה דרבא: **והיה** אומר קדל יום הכפורים בתפלה כמו אתנו אומרים: **חדא דרבנן.** דאמרת כן הני: **וחדא דרבי יהודה.** דאמרת נטל תחילה ואחר כך הניח אלמא לא היה כן שני להניחו (ח) לכך הוצרך ליטול תחילה: **השתא**

א) [מיי' פ"ז מהלכות מעשר הלכה ח]. ב) מיי' פ"ב מהלכות עבודת יום"כ הלכה ב:

סח ג ד) מיי' שם פ"ג הלכה ה:

רבינו חננאל

מיהו דייקינן מדקתני ר' יהודה אוסר לשתות מן הנוד. אע"ג דאמר התרומה והמעשר שאני עתיד להפריש הרי הן בנוד, לא אמרינן מתברר שהיין ששותה החולין הן, וכי אינו התרומה. ש"מ דלית ליה ברירה. אלא מדתני איו. במסכת עירובין פ"ג דתני איו ר' יהודה אומר אין אדם מתנה על שני דברים כאחת אלא אם בא חכם למזרח עירובי למזרח במערב עירובי במערב אבל לכאן ולכאן לא. ואמרינן מאי שנא דלכאן ולכאן דלא. דאין ברירה, למזרח ולמערב נמי אין ברירה. ופרקינן ר' יוחנן כבר בא חכם. ש"מ דלר' יהודה לית ליה ברירה. אבל כתיבה אית ליה, ולמה אינו עושה ביום הכפורים שנים וכותב באחד פר ובשני שעיר. משום חולשא דכהן גדול, דילמא לא דייק ואתי לאיחלופי ליה. **ההוא** שליח ציבור דנחת קמיה דרבה דאמר יצא והניח על כן השיני שבהיכל, משמע כרבנן דאמרו שנים היו. ונטל דם [הפר] והניח דם השעיר, משמע כר' יהודה דאמר שלא היה [אלא] כן אחד לפיכך הוצרך ליטול קודם דם הפר, ואחרי כן נתן במקומו דם שעיר. ואמר ליה רבה דבריך חציים כרבנן וחציים כר' יהודה. אימא יצא והניחו על כן השני שבהיכל, הניח דם הפר בכן האחד ונטל דם השעיר מן האחר. ת"ר וכן יעשה לאהל מועד וגו'. כשם שמזה לפני ולפנים, כך מזה בהיכל, דגמר לאהל מועד ממה שנאמר מבית לפרכת. וכשם זה מזה אחת למעלה ושבע למטה. וכן עוד מן הדם השעיר. כך מזה בהיכל מדם הפר ומדם השעיר אחת למעלה ושבע למטה.

תוס' ישנים

שתרמו תרומתן תרומה ומנן בדוכתא אחריתי תרומת עכו"ם מדמעת (וכרכי) שמעון פוטר ולא מדכר כותי, ש"מ דמודה בה דתרומתו מדמעת, ועוד"מ כיון שגר הוא כיהו נתקן עצמו מיד ונכי בריתא קרינן ביה. ובריתא ושותה מיד. פירש רש"י מאכל מעשר שני שיש לו פתוך ביתו דכל מה דאפשר נתקן יתקן, ואין נראה לרבינו"ש כי מה מיגול תופש כאן כיון שלא הפרים כלום עד למוצאי שבת ולא בירר מקום או לפנות או לדרומו הא תנן בפרק ג' בתרומות (מ"ב) (המקבל) [הבורס] קישות ומצלת מרה כו' עד האומר תרומת כו' זה (כמו כן) [בתוכן] כו' וחכמים אומרים עד שיאמר לפנות או לדרומו ואפילו לרבי שמעון נמי כגון דקרא עליו שם דאמרינן בפרק בכל מערבין [עירובין לו, ב] שאני התם דאיכא קניניו, ועוד הקשה מדתנא בתוספתא דמעשר שני [פ"ג] המוליך פירות מעשר שני ממקום היוקר כו' עד דאמר כו' וחכמים אומרים עד שיקנם מקום לפנות או לדרומו, ועוד קתני בסיפא מעשה בראבי"ג ור' יהודה ורבי יוסי שנכנסו אצל בעל הבית למיב אמרו לו נראה אילך בעל הבית מתקן עיריותיו, יין שהרגים בהם הבית להם לוקמקמא מלאה דיגרי זהב אמר להם הפר לכם אני עושה מעשר שני שבתוכן זה מחולו על אוסר זה אמרו לו לא אמרו לו לא ואכול מעותיך נשכרת מעות ואכלת נפשות, פירוש מעותיך מולין כיון שלא קבעת מקום לפנות, אף י"ל זו משום דהאיסר אינו מבורר ומעורב עם מעות אחרים. ומפרש רש"ל דהכא מיירי שקבע לו מקום לפנות או לדרומו. וגם פירש רבינו יעקב דמיתל לשון מיולל כתנן במסכת [שביעית פ"ח מ"ט] עד שיחולו ומפרש בירושלמי [שם] עד שיעשו מולין, ואין נראה לרבינו דאם כן ליתני הכא לפנות ולדרומו כמו בשאר כנות בפרק בתרא דתענית, וכ"מ משום דיעא שיעורא דמנין (הו') [הנו']

לוגין הוי (כיון) [כמו] שקבע מקום אין זו שבבא בלב, ועוד דבמסכת דמאי בפ' בתרא קתני היו לו תאנים של טבל כו' (וקתני (בה) [מה]) שאני עתיד להפרים, וקתני בתר הכי היו של דמאי כו' וקתני (בה) [מה]) שאני עתיד להפרים [מאי] אמר לא מדתני ר' יהודה אומר אין אדם מתנה על שני דברים כאחד אלא אם בא חכם למזרח עירובי למזרח ולמערב עירובי למערב אבל לכאן ולכאן לא דאין ברירה, למזרח ולמערב נמי אין ברירה. ופרקינן ר' יוחנן כבר בא חכם. ש"מ דלר' יהודה לית ליה ברירה. אבל כתיבה אית ליה, ולמה אינו עושה ביום הכפורים שנים וכותב באחד פר ובשני שעיר. משום חולשא דכהן גדול, דילמא לא דייק ואתי לאיחלופי ליה. **ההוא** שליח ציבור דנחת קמיה דרבה דאמר יצא והניח על כן השיני שבהיכל, משמע כרבנן דאמרו שנים היו. ונטל דם [הפר] והניח דם השעיר, משמע כר' יהודה דאמר שלא היה [אלא] כן אחד לפיכך הוצרך ליטול קודם דם הפר, ואחרי כן נתן במקומו דם שעיר. ואמר ליה רבה דבריך חציים כרבנן וחציים כר' יהודה. אימא יצא והניחו על כן השני שבהיכל, הניח דם הפר בכן האחד ונטל דם השעיר מן האחר. ת"ר וכן יעשה לאהל מועד וגו'. כשם שמזה לפני ולפנים, כך מזה בהיכל, דגמר לאהל מועד ממה שנאמר מבית לפרכת. וכשם זה מזה אחת למעלה ושבע למטה מדם הפר, וכן עוד מן הדם השעיר. כך מזה בהיכל מדם הפר ומדם השעיר אחת למעלה ושבע למטה.

תוס' ישנים

שתרמו תרומתן תרומה ומנן בדוכתא אחריתי תרומת עכו"ם מדמעת (וכרכי) שמעון פוטר ולא מדכר כותי, ש"מ דמודה בה דתרומתו מדמעת, ועוד"מ כיון שגר הוא כיהו נתקן עצמו מיד ונכי בריתא קרינן ביה. ובריתא ושותה מיד. פירש רש"י מאכל מעשר שני שיש לו פתוך ביתו דכל מה דאפשר נתקן יתקן, ואין נראה לרבינו"ש כי מה מיגול תופש כאן כיון שלא הפרים כלום עד למוצאי שבת ולא בירר מקום או לפנות או לדרומו הא תנן בפרק ג' בתרומות (מ"ב) (המקבל) [הבורס] קישות ומצלת מרה כו' עד האומר תרומת כו' זה (כמו כן) [בתוכן] כו' וחכמים אומרים עד שיאמר לפנות או לדרומו ואפילו לרבי שמעון נמי כגון דקרא עליו שם דאמרינן בפרק בכל מערבין [עירובין לו, ב] שאני התם דאיכא קניניו, ועוד הקשה מדתנא בתוספתא דמעשר שני [פ"ג] המוליך פירות מעשר שני ממקום היוקר כו' עד דאמר כו' וחכמים אומרים עד שיקנם מקום לפנות או לדרומו, ועוד קתני בסיפא מעשה בראבי"ג ור' יהודה ורבי יוסי שנכנסו אצל בעל הבית למיב אמרו לו נראה אילך בעל הבית מתקן עיריותיו, יין שהרגים בהם הבית להם לוקמקמא מלאה דיגרי זהב אמר להם הפר לכם אני עושה מעשר שני שבתוכן זה מחולו על אוסר זה אמרו לו לא אמרו לו לא ואכול מעותיך נשכרת מעות ואכלת נפשות, פירוש מעותיך מולין כיון שלא קבעת מקום לפנות, אף י"ל זו משום דהאיסר אינו מבורר ומעורב עם מעות אחרים. ומפרש רש"ל דהכא מיירי שקבע לו מקום לפנות או לדרומו. וגם פירש רבינו יעקב דמיתל לשון מיולל כתנן במסכת [שביעית פ"ח מ"ט] עד שיחולו ומפרש בירושלמי [שם] עד שיעשו מולין, ואין נראה לרבינו דאם כן ליתני הכא לפנות ולדרומו כמו בשאר כנות בפרק בתרא דתענית, וכ"מ משום דיעא שיעורא דמנין (הו') [הנו']

רבינו חננאל

מיהו דייקינן מדקתני ר' יהודה אוסר לשתות מן הנוד. אע"ג דאמר התרומה והמעשר שאני עתיד להפריש הרי הן בנוד, לא אמרינן מתברר שהיין ששותה החולין הן, וכי אינו התרומה. ש"מ דליתא ליה ברירה. אלא מדתני איו. במסכת עירובין פ"ג דתני איו ר' יהודה אומר אין אדם מתנה על שני דברים כאחת אלא אם בא חכם למזרח עירובי למזרח במערב עירובי במערב אבל לכאן ולכאן לא. ואמרינן מאי שנא דלכאן ולכאן דלא. דאין ברירה, למזרח ולמערב נמי אין ברירה. ופרקינן ר' יוחנן כבר בא חכם. ש"מ דלר' יהודה לית ליה ברירה. אבל כתיבה אית ליה, ולמה אינו עושה ביום הכפורים שנים וכותב באחד פר ובשני שעיר. משום חולשא דכהן גדול, דילמא לא דייק ואתי לאיחלופי ליה. **ההוא** שליח ציבור דנחת קמיה דרבה דאמר יצא והניח על כן השיני שבהיכל, משמע כרבנן דאמרו שנים היו. ונטל דם [הפר] והניח דם השעיר, משמע כר' יהודה דאמר שלא היה [אלא] כן אחד לפיכך הוצרך ליטול קודם דם הפר, ואחרי כן נתן במקומו דם שעיר. ואמר ליה רבה דבריך חציים כרבנן וחציים כר' יהודה. אימא יצא והניחו על כן השני שבהיכל, הניח דם הפר בכן האחד ונטל דם השעיר מן האחר. ת"ר וכן יעשה לאהל מועד וגו'. כשם שמזה לפני ולפנים, כך מזה בהיכל, דגמר לאהל מועד ממה שנאמר מבית לפרכת. וכשם זה מזה אחת למעלה ושבע למטה מדם הפר, וכן עוד מן הדם השעיר. כך מזה בהיכל מדם הפר ומדם השעיר אחת למעלה ושבע למטה.

תורה אור השלם

1. וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן הַדָּם עַל קַרְנוֹת מִזְבַּח קְטֹרֶת הַסַּמִּים לִפְנֵי יְיָ אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת כָּל דַּם הַפָּר יִשְׁפֹּךְ אֶל יְסוֹד מִזְבַּח הָעֹלָה אֲשֶׁר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: ויקרא ד ז

2. וְכִפֶּר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפְּשָׁעֵיהֶם לְכָל חַטֹּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן אִתָּם בְּתוֹךְ טֻמְאֹתָם: ויקרא טז טז

גליון הש"ס

גמ' **אימא הניח דם השעיר.** עי' מנ"א סימן קמז ס"ק יא:

הגהות הב"ח

(**ח**) רש"י ד"ה ומדלא כו' יהוד' כו' כן שני לכניסו עליו לכך הולך:

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת

מוסף תוספות

א. דכוותי' אשכחן טובא שאין הגמרא חושב עיקר טעם אותו טעם המפורש במשנה. תוס' סוכה כד. ד"ה ר"י. ב. דרבי אליעזר אומר יקרב. תוס' עירובין לא. ד"ה מ. ג. ור' אליעזר דקאמר רואה אני כאילו הן עצים היה שואל לחכמים למה לא יכשירו מאותו טעם, אע"פ שהוא בעצמו לא היה חושש לאותו טעם. שם. ד. אלמא ס"ל כר' יוחנן דאמרינן האחין שחלקו לקוחות הן ומחזירין זה לזה ביובל. תוס' סוכה שם. ה. [ד]כיון דאמר ירושה המתחלקת הויא לקיחה, [ו]אית ליה קנין פירות, דהיינו כל לקיחה שבשעת יובל, לאו כקנין הגוף דמי ואין מביא וקורא, לא משכחת מביא וקורא אלא בירושה שלא נחלקה משנפלה בימי יהושע, דהיינו חד בר חד, שלא היו לו ולאביו ולכל הדורות למפרע עד יהושע שני בנים לאיש אחד שיחלקו ירושה. רש"י גיטין מח. ז. דקתני לר' יהודה היו שניהן רבותיו למקום שירצה ילך. שם"ש עירובין לו: ד"ה ליתא. ז. דדייקינן מינה בריש כל הגט דאית ליה לרבי יהודה ברירה. תוס' עירובין לו: ד"ה לא. ח. וכי לקיט אמרינן הוברר שזה הפקר. רש"י ב"ק קט. ד"ה לאיש. ט. והתם אית ליה ברירה, אבל תולה בדעת עצמו לית ליה ברירה, ולהכי קאמר דליתא למתניתין דקתני דאית לרבי יהודה ברירה אפילו בתולה בדעת עצמו מקמי דאיו ומקמי ההיא דהלוקח. תוס' שם. י. [ז]לית ליה ברירה ואפילו בתחומין דרבנן. רש"י ביצה לח. ד"ה ומאי. יא. והא על כרחין לית לי' לר' יוחנן דאיו כדפרישית. תוס' סה"ש עירובין לו: יב. משום דבעי לתרץ לעולם לא תיפוך הקשה קושיא קלה אע"ג דשבא לר' יוחנן לית ליה דאיו. תוס' ביצה לח. ד"ה ומאי. יג. איזו לעולה ואיזו

לחטאת. רש"י נעיל מא. ד"ה אין. יד. שאמרו בשעת לקיחה זו אני לוקח לעולה זו לחטאת. רש"י עירובין לו: ד"ה אלא. טו. שאם לא [פירשו] הבעלים בשעת לקיחה יכול הכהן לעשות איזה שירצה עולה וחטאת. רש"י כריתות כח. ד"ה לו. טז. דבמשנה בדמאי פ"ז ליכא אלא מלתיה דר"מ לחוד. תוס' עירובין שם.

מעשר שני שבתוכן זה מחולו על אוסר זה אמרו לו לא ואכול מעותיך נשכרת מעות ואכלת נפשות, פירוש מעותיך מולין כיון שלא קבעת מקום לפנות, אף י"ל זו משום דהאיסר אינו מבורר ומעורב עם מעות אחרים. ומפרש רש"ל דהכא מיירי שקבע לו מקום לפנות או לדרומו. וגם פירש רבינו יעקב דמיתל לשון מיולל כתנן במסכת [שביעית פ"ח מ"ט] עד שיחולו ומפרש בירושלמי [שם] עד שיעשו מולין, ואין נראה לרבינו דאם כן ליתני הכא לפנות ולדרומו כמו בשאר כנות בפרק בתרא דתענית, וכ"מ משום דיעא שיעורא דמנין (הו') [הנו']

לוגין הוי (כיון) [כמו] שקבע מקום אין זו שבבא בלב, ועוד דבמסכת דמאי בפ' בתרא קתני היו לו תאנים של טבל כו' (וקתני (בה) [מה]) שאני עתיד להפרים, וקתני בתר הכי היו של דמאי כו' וקתני (בה) [מה]) שאני עתיד להפרים [מאי] אמר לא מדתני ר' יהודה אומר אין אדם מתנה על שני דברים כאחד אלא אם בא חכם למזרח עירובי למזרח ולמערב עירובי למערב אבל לכאן ולכאן לא דאין ברירה, למזרח ולמערב נמי אין ברירה. ופרקינן ר' יוחנן כבר בא חכם. ש"מ דלר' יהודה לית ליה ברירה. אבל כתיבה אית ליה, ולמה אינו עושה ביום הכפורים שנים וכותב באחד פר ובשני שעיר. משום חולשא דכהן גדול, דילמא לא דייק ואתי לאיחלופי ליה. **ההוא** שליח ציבור דנחת קמיה דרבה דאמר יצא והניח על כן השיני שבהיכל, משמע כרבנן דאמרו שנים היו. ונטל דם [הפר] והניח דם השעיר, משמע כר' יהודה דאמר שלא היה [אלא] כן אחד לפיכך הוצרך ליטול קודם דם הפר, ואחרי כן נתן במקומו דם שעיר. ואמר ליה רבה דבריך חציים כרבנן וחציים כר' יהודה. אימא יצא והניחו על כן השני שבהיכל, הניח דם הפר בכן האחד ונטל דם השעיר מן האחר. ת"ר וכן יעשה לאהל מועד וגו'. כשם שמזה לפני ולפנים, כך מזה בהיכל, דגמר לאהל מועד ממה שנאמר מבית לפרכת. וכשם זה מזה אחת למעלה ושבע למטה מדם הפר, וכן עוד מן הדם השעיר. כך מזה בהיכל מדם הפר ומדם השעיר אחת למעלה ושבע למטה.

רבי יוסי ור"ש אוסרים דאין ברירה. והכי מסקינן בפרק בכל מערבין [לו, ב] דלית ליה לרבי יוסי ברירה. וקשה לרבינו דהכי יוסי מדרבי יוסי בפ' שאחזו [עב, ב] גבי מה היא כתובת יתומים וא"ר יוסי מגורשת ואינה מגורשת ולכי מיית הוי גט, אלמא סבירא ליה יש ברירה דהכי דייק בפ' כל הגט [שם סה, ב] על כרחך יהודה, ואין נראה לומר דלרבי יוסי הוי פסק אף לכי מיית, דהא כי היכי דלרבי יהודה כאשם אים לכי מיית מגורשת ר"ל מסתמא לרבי יוסי. ואומר רבינו דשאני התם כי הדבר עומד להתברר ממילא אם אינו מבורר ביום המיתה אינו מקבל גט ואינה מגורשת ולכי מיית הוי גט, אלמא סבירא ליה דאין ברירה. ומה שהקשה לרבינו יעקב דאמרינן בפרק בתרא דתענית (ז"ל) [הנו'] דמנין הוי (כיון) [כמו] שקבע מקום אין זו שבבא בלב, ועוד דבמסכת דמאי בפ' בתרא קתני היו לו תאנים של טבל כו' (וקתני (בה) [מה]) שאני עתיד להפרים, וקתני בתר הכי היו של דמאי כו' וקתני (בה) [מה]) שאני עתיד להפרים [מאי] אמר לא מדתני ר' יהודה אומר אין אדם מתנה על שני דברים כאחד אלא אם בא חכם למזרח עירובי למזרח ולמערב עירובי למערב אבל לכאן ולכאן לא דאין ברירה, למזרח ולמערב נמי אין ברירה. ופרקינן ר' יוחנן כבר בא חכם. ש"מ דלר' יהודה לית ליה ברירה. אבל כתיבה אית ליה, ולמה אינו עושה ביום הכפורים שנים וכותב באחד פר ובשני שעיר. משום חולשא דכהן גדול, דילמא לא דייק ואתי לאיחלופי ליה. **ההוא** שליח ציבור דנחת קמיה דרבה דאמר יצא והניח על כן השיני שבהיכל, משמע כרבנן דאמרו שנים היו. ונטל דם [הפר] והניח דם השעיר, משמע כר' יהודה דאמר שלא היה [אלא] כן אחד לפיכך הוצרך ליטול קודם דם הפר, ואחרי כן נתן במקומו דם שעיר. ואמר ליה רבה דבריך חציים כרבנן וחציים כר' יהודה. אימא יצא והניחו על כן השני שבהיכל, הניח דם הפר בכן האחד ונטל דם השעיר מן האחר. ת"ר וכן יעשה לאהל מועד וגו'. כשם שמזה לפני ולפנים, כך מזה בהיכל, דגמר לאהל מועד ממה שנאמר מבית לפרכת. וכשם זה מזה אחת למעלה ושבע למטה מדם הפר, וכן עוד מן הדם השעיר. כך מזה בהיכל מדם הפר ומדם השעיר אחת למעלה ושבע למטה.

שנתערבו בחיבורי ממיגון כו' גם בכמה מקומות פירש בזה הענין ואין לי להאריך פה כלל.

השתא ברי. ולמי טמאים אתון ואין שכינה ביניכם שורה בטומאה: **וכי דבר הלמד בהיקש.** כגון פר שלמד במתנות פנים אחת למעלה מן השעיר בהיקש והשעיר שבע למטה בהיקש מן הפר מוזרין ומלמדין מתנות שבפנים על מתנות הפרוכת בהיקש דוכן יעשה להלן מועד [1] **הימנו ודבר אחר לא הוי היקש.** להמי שיטת הא דקאמרינן לעיל בברייתא לא יאמר למטה בשעיר וכו' דל"ל לא הוה ילף אלא מהיקשא דפר דהשתא לא הוי הימנו ודבר אחר וי"ל דברייתא דלעיל סבירא לה דהימנו ודבר אחר הוי היקש וקל להבין:

חו"ל מפנים בדבר אחר גמר. פי' רש"י מילי דמינן היקש לילדים בדברים המפורשין בפנים כגון למטה בפר ומעלה בשעיר נלמוד בנה אחת אף הלמד בהיקש עמו ותימה הוא לומר כן דהא יותרת הכבד ושתי הכליות דגמרינן שעירי ע"ז מפר העלם ופר העלם גמר מפר כהן משיח חטיב היקש המיקש בזבחים פרק ב"ש (זבחים דף מא.) אע"ג דגמרינן שעירי ע"ז מפר העלם לענין הזאות דכתיבן בגופיה [8] וכן בפ' איזהו מקומן (שם דף נה.) הלא גמרינן זבחי שלמי צבור שהן קדשי קדשים ובעי לפון מדאיתקש לחטאת [2] ואע"ג דגמרינן לן מהיקישא שאין נאכלין אלא לזכרי כהונה דכתיב בחטאת (ויקרא ו) בגופיה וכן אשם לא יליף התם לפון מדאיתקיש לחטאת אע"ג דגמרינן ממי מההוא היקשא סמיכה דכתיב בגופיה דחטאת מיהו כל זה נ"ל לתרץ דלא דמו להא דהכא דהכא כל הזאות חטיב חד עניינא וכיון דגלי מקרא בגופיה גמרינן ממי בחד זימנא אפילו מאי דליף בהיקש אבל הכי נמי חד עניינא ניהו וי"ל פי' דמאחת למעלה דכתב בשעיר יליף מבחוץ בין בפר בין בשעיר ומשבע למטה דפר יליף בחוץ בין בפר בין בשעיר דהכי משמע ליה וכן יעשה באהל מועד בשתי הבהמות כמו שעשה אחת למעלה בשעיר בפנים וכן כאשר עשה בפר בפנים למטה יעשה לשתי הבהמות באהל מועד ולא נהירא לריב"ל לשון בחד זימנא גמר דהכי הוה ליה למימר פר בחוץ למעלה משעיר גמר ושעיר בחוץ למטה מפר גמר וגרסא לו פי' רש"י ולא דמי לכל הנך שהביא ר"י דהכא כיון דכתיב וכן יעשה באהל מועד מסתמא קאי אהזאות דכתיב בגופייהו דהיינו אחת למעלה דשעיר ושבע למטה דפר שהיו עושה לפני ולפנים אלא הזאות ואהא כתב וכן יעשה וא"כ לריכין אנו ללמוד בחד זימנא גם מה שלמדנו בהיקש [9] שאם לא כן אז לא הייתי משמע לגמרי יעשה באהל מועד דמשמע לגמרי יעשה בהיקש אין חוזר ומלמד בהיקש. הלכך ריב"ל [3] בגופיה דקרא אמינא דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש. ואמאי לא אקשיה לחטאת, משום דניחא ליה לאקושיה לעיקר ולא לטפל. כיון דאיכא למימר הכי, להכי אקשיה לחטאת ולעולה, דלא ליהוי דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש. רבא אמר דבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בהיקש מהכא, כאשר יורם משור זבח השלמים כו', ואסיקנא דבר הלמד בהיקש אינו חוזר ומלמד בהיקש אי מדרבא אי מדרבינא. ופרקינן אינו נה חוזר ומלמד בהיקש, ממנו ודבר אחר הוא. כלומר, זה שאתה למד ממנו דבר אחר, אינו אותו הדבר שלמד הוא בהיקש אלא זולתו הוא, וכי האי גוונא לא הוי היקש. **הניחא** לר' עקיבא דסבר כי האי גוונא הוי היקש, שנאמר ובשרם יהיה לך כחזה התנופה וגו'. ואמרינן הקיש הכתוב את הבכור לחזה ושוק של שלמים, מה חזה ושוק של שלמים לב' ימים ולילה, אף הבכור לב' ימים ולילה. ובא ר' יוסי הגלילי להקישו לחזה ושוק של תודה ליום ולילה. ולא מצא ר' עקיבא להשיבו אלא כתיב ובשרם יהיה, שאין ת"ל יהיה, מה ת"ל יהיה הוסיף הכתוב הויה אחרת לבכור כלומר יום אחד. מכלל דתרוייהו סבירא להו דבכה"ג הוי היקש. ובא ר' ישמעאל ואמר עקיבא טעיתה, שלמים למדו [6] ממעשר בהמה לעניין (חמורה) [תמורה], ואמרת בתמיה וכי הלמד בהיקש וחוזר ומלמד בהיקש זה דבר אחד הוא. הא אין עליך לדון

בשתא ברי טמאים אתון דכתיב [1] טומאתה בשוליה אמר ליה תא חזי מה כתיב בהו [2] השוכן אתם בתוך טומאתם אפילו בזמן שהן טמאין שכינה שרויה ביניהן [6] וכי דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש [3] האי הימנו ודבר אחר הוא ולא הוי היקש [4] הניחא למאן דאמר לא הוי היקש אלא למאן דאמר הוי היקש מאי איכא למימר מקומות הוא דגמרי מהדדי אי בעית אימא חוץ מבפנים בחדא זימנא גמר תנא בשהוא מזה אינו מזה על הפרוכת אלא כנגד הפרוכת [7] אמר ר' אלעזר בר' יוסי אני ראיתיה ברומי והיו עליה כמה טיפי דמים של פר ושעיר של יום הכפורים ודילמא דפר העלם דבר של צבור ושעירי ע"ז הוו דחזא דעבידי בסדרן ותנן נמי גבי פר העלם דבר של צבור כי האי גוונא בשהוא מזה לא היו נוגעין בפרוכת ואם נגעו נגעו אמר רבי אלעזר ברבי יוסי אני ראיתיה ברומי והיו עליה כמה טיפי דמים של פר העלם דבר של צבור ושעירי ע"ז ודילמא דפר ושעיר של יום הכפורים נינהו דחזנהו דעבידי שלא בסדרן נתערבו לו דמים בדמים אמר רבא נותן אחת למעלה ושבע למטה ועולה לו לכאן ולכאן אמרוה קמיה דרבי ירמיה אמר [5] בבלאי טפשאי משום דדיירי בארעא דחשוכא אמרי שמעתא דמחשכן הא קא יהיב למעלה דשעיר מקמי מטה דפר והתורה אמרה [3] וכלה מכפר את הקדש כלה דם הפר ואחר כך כלה דם השעיר אלא אמר רבי ירמיה [8] נותן אחת למעלה ושבע למטה לשם הפר וחוזר ונותן אחת למעלה ושבע למטה לשם השעיר נתערבו לו דמים בדמים במתנות האחרונות סבר רב פפא קמיה דרבא למימר נותן שבע למטה לשם פר ולשם שעיר וחוזר ונותן אחת למעלה לשם שעיר אמר ליה רבא עד השתא קרו לן טפשאי והשתא טפשאי דטפשאי דקא מגמרינן להו ולא גמירי והא קא יהיב מטה דשעיר מקמי מעלה דשעיר והתורה אמרה תן למעלה ואחר כך למטה אלא

דומיס. של פר ושל שעיר קודם שנתן בפנים כלום: **נתפרש דתשובה.** בגבול שהיא מגולה: **הא קא יהיב למעלה דשעיר.** שנתן אחת למעלה לשם פר ולשם שעיר: **ולא מכפר.** כלה הכפרות כמו שהן אמורות בענין: **במתנות אחרונות.** אחר שנתן אחת למעלה מן הפר: כוסות

המעלה דכהן משיח מקריבו ולא מרובה בגדים ותירץ דבנים ראשון הוה ובפרוכת דבני אהרן וי"ל תירץ דבנים שני הוה והיא דמגילה אהרן בהוראת כהן משיח לעצמו דקיימא לן הוראת כהן משיח לעצמו כהוראת בית דין לגבור דמייתי פר אם טעה ועשה כהוראת עצמו ולוקה משיח דכתיב ואם הכהן המשיח אבל מרובה בגדים הרי הוא כשאר יחיד ומייתי כשבה או שעירה אבל פר העלם דבר של צבור אפילו כהן הדיוט מני לאקרוביה כדאיתא בת"כ [7] וכן מוכח דבנים שני אהרן דאי פר כהן משיח אלא ע"כ בנים שני אהרן ולהכי לא קאמר ממי של פר כהן משיח דכהן משיח בנים שני לא הוה דיאשיהו גנז שמן המשחה [לעיל נב.]:

בלה דם הפר ואח"כ בלה דם השעיר. לא ידענא מאי איצטריך ליתויי האי קרא מיפוק ליה מדכתיב מתנות דם הפר בריש וכתיב מוקה ושמן וי"ל דלהכי אייתי האי קרא דאי מדכתיב חוקה ה"א מחוקה לא ילפינן אלא היכא דאינה הסדר של מעשה אבל כגון אם הקדים כל עבודות שעיר דבחד מקום מקמי מתנות דפר אבל כי האי גוונא שאינו מקדים אלא אחת ממתנות דשעיר מקמי שבע מתנות דפר לא מעכב להכי אייתי מדכתיב וכלה התורה אמרה כלה דם הפר לגמרי ואח"כ כלה דם השעיר והוי כמו שיהא הכתוב עליו לעכב:

אלא בהיקשא כלשון הראשון ולא מרבויי הכתובים. ואמרינן התם במאי פליגי בהימנו ודבר אחר, ר' ישמעאל סבר לה הוי היקש, ור' עקיבא ור' יוסי הגלילי סברי הוי היקש. בשלמא למאן דאמר לא הוי היקש, [והיינו] דכתיב וכן יעשה לאהל מועד, שהקיש הכתוב דם שעיר לדם הפר, ולא חזר ולמד מדם השעיר אותו הדבר שלמדו מדם הפר אלא ההזאות שכתובים בגופן בפירוש בהימנו דבר אחר הוא הא. כשם שמזה לפני ולפנים מדם הפר ומדם השעיר כך עושה ומזה בהיכל, אלא למאן דאמר הוי היקש מאי איכא למימר. ופרקינן מקום ממקום גמר. כלומר ההיכל גמר מקדש הקדשים כך כתיב וכפר על הקדש זה קדש הקדשים, וכן יעשה לאהל מועד זה ההיכל, ולא גמר הזאות הזאות אלא כשם שלפנים כך וכך הזיות, כך בהיכל. **איבעית אימא** חוץ ופנים בחד זימנא גמר. כלומר אמר רחמנא כפרה בפנים מדם הפר ומדם השעיר, וכפרה בהיכל. וכתיב אחר כך ועשה את דמו כאשר עשה לדם הפר. גמרי מהדדי כי בכל מקום עשייתן שוה. ואמרינן התם בשלמא למאן דאמר לא הוי היקש, היינו דכתיב בשלמי צבור ממושבותיכם תביאו לחם תנופה, שאין ת"ל תביאו, כלומר, דיי לו והקרבתם מנחה חדשה לה' ממושבותיכם (תביאו) לחם תנופה שתים שני עשרונים. מה ת"ל תביאו, לרבות לחמי תודה (שאין) [שהן] לחם שלמים כזה שיהיו כמות זה, מה זה הלחם עשרון לחלה שנאמר שתים שני עשרונים, אף חלות תודה עשרון לחלה. אימא שלמי צבור הכל שני עשרונים, אף לחמי תודה כן, ת"ל והזיינה, כלומר אלו שני עשרונים ולא לחמי תודה שני עשרונים. ולמדנו שלחמי תודה הן עשר חלות חמץ, מדכתיב והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה לה', ולמדנו תרומת ה' מתרומת מעשר. הנה למדנו שהן עשר, שלא מצאנו דבר שחייב להוציא ממנו תרומה בפחות מעשרה. ולמדנו עשרה עשרונות לחמץ משלמי צבור שהן עשרון לחלה [3] (והוא זה הזה) חלת לחם חמץ. אבל עשרה עשרונות למצה של

המנו לא יהא אלא בכל מקום שיהא אחד מן הדברים הנאמרים בו בפרשה אחת אם לא י